

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101740

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-12-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нікуліна Лілія Мирославівна

2. Liliia M. Nikulina

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2321-6173

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 17-01-2024

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.003.131

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.34, 76.29.34.15, 76.29.34.07

Тема дисертації:

1. Клініко-морфологічна характеристика хронічного гастриту та частота резистентності до кларитроміцину залежно від наявності високопатогенних штамів *Helicobacter pylori*.
2. Clinical and Morphological Features of Chronic Gastritis and Frequency of Clarithromycin Resistance Depending on the Presence of *Helicobacter Pylori* Virulence Strains.

Реферат:

1. Дана дисертаційна робота присвячена удосконаленню діагностики *Helicobacter pylori* – асоційованого хронічного гастриту. Медико-соціальна значущість проблеми підкреслюється поширеністю інфекції *Helicobacter pylori* (*H. pylori*) та її впливом на виникнення хронічного гастриту, виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки, раку шлунка та мукозо- асоційованої (MALT) лімфоми [47, 87, 148]. У результаті колонізації *H. pylori* змінюються процеси проліферації та апоптозу, з'являються мішені для дій мутагенних та канцерогенних речовин, виникає атрофія, потім поступово метапластичні, диспластичні і неопластичні зміни слизової оболонки шлунка (СОШ) шлунка. Ці зміни називаються каскадом P. Correa [21, 22]. Тільки незначну кількість робіт присвячено вивченню впливу факторів патогенності *H. pylori* (CagA+ VacA+) на

розвиток атрофії, кишкової метаплазії та дисплазії. Також, мало даних літератури про відмінність антибіотикорезистентності між високопатогенними та непатогенними штамми *H. pylori*. Вивчення зв'язку високопатогенних штамів CagA+VacA+ з клінічними та морфологічними проявами гастриту та антибіотикорезистентністю дасть можливість попереджати прогресування передракових змін шлунка та використовувати ефективну тактику лікування. Метою даної роботи є удосконалення діагностики *H. pylori* – асоційованого хронічного гастриту шляхом вивчення клінічного перебігу, психологічного статусу пацієнтів, морфологічних змін слизової оболонки шлунка та резистентності до кларитроміцину залежно від наявності патогенних штамів *H. pylori* (CagA+, VacA+).

2. The dissertation proposes improvement of the diagnosis *Helicobacter pylori* - associated chronic gastritis based on the study of clinical manifestations, psychological status, morphological changes of the gastric mucosa and frequency of clarithromycin resistance depending on *H. pylori* virulence strains status. The medico-social significance of the problem is emphasized by the prevalence of *Helicobacter pylori* infection and its impact on the occurrence of chronic gastritis, gastric and duodenal ulcers, gastric cancer, and mucosa-associated (MALT) lymphoma [47, 87, 148]. *H. pylori* colonization in the gastric mucosa leads to changes in processes of proliferation and induces apoptosis. The bacterium plays a role in the appearance of the targets for mutagenic and carcinogenic substances which induces a cascade of pathological changes in the gastric mucosa, including non-atrophic gastritis, atrophic gastritis, intestinal metaplasia, dysplasia, and cancer. These changes are called Correa's Cascade [21, 22]. The way of interaction between the host's immune response and virulence factors of *H. pylori* plays an important role in the onset and progression of the pathological processes of gastric mucosa. A limited number of studies have been devoted to the influence of *H. pylori* virulence factors (CagA+ VacA+) on the development of atrophy, intestinal metaplasia and dysplasia. Also, there are data about the difference in antibiotic resistance between CagA- and VacA-positive *H. pylori* strains and CagA- and VacA-negative *H. pylori* strains. The relationship of virulence CagA+VacA+ strains with clinical and morphological manifestations of gastritis and antibiotic resistance still remains poorly understood. Our study aimed to improve the diagnosis of *H. pylori* - associated chronic gastritis, by studying the clinical manifestations, psychological status of patients, morphological changes in gastric mucosa, and clarithromycin resistance, depending on the presence of *H. pylori* virulent strains (CagA+, VacA+).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Нікуліна Л. М., Соловйова Г. А. Роль високотоксигенних CagA- та VacA-штамів *Helicobacter pylori* у канцерогенезі шлунка. Огляд літератури // Сучасна гастроентерологія. – 2022. – No 3–4. – С. 42 – 49. <http://doi.org/10.30978/MG-2022-3-42>.
- "Nikulina LM, Solovyova GA, Svintsitskiy IA. Frequency of dyspeptic symptoms, anxiety, depression and health-related quality of life among patients with chronic gastritis according to *Helicobacter pylori* CagA and VacA status: a cross-sectional study. Сучасна гастроентерологія. 2023;3:14-19. <http://doi.org/10.30978/MG-2023-3-14>"
- Nikulina LM, Solovyova GA, Svintsitskiy IA, Koliada AK, Kovalova AV. RELATIONSHIP OF HELICOBACTER PYLORI CAGA AND VACA STATUS TO MORPHOLOGICAL CHANGES OF GASTRIC MUCOSA AND PRIMARY CLARITHROMYCIN RESISTANCE RATE IN PATIENTS WITH CHRONIC GASTRITIS: A CROSS-SECTIONAL STUDY. Wia Lek. 2023;76(4):709-714. doi:10.36740/WLek202304103

- Nikulina LM, Solovyova GA, Kvacheniuk KL. Clinical manifestations and comorbid conditions in patients with chronic gastritis according to Helicobacter pylori CagA and VacA status. Modern Gastroenterology (Ukraine). 2023;5:10-15. <http://doi.org/10.30978/MG-2023-5-10>.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U100685

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловійова Галина Анатоліївна
2. Halyna A. Soloviova

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федів Олександр Іванович
2. Oleksandr I. Fediv

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0108-2565

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 37905676

Місцезнаходження: , Чернівці, , Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осьодло Галина Василівна

2. Galina V. Osyodlo

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.36

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3866-8917

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська військово-медична академія

Код за ЄДРПОУ: 22998499

Місцезнаходження: вул. Князів Острозьких, буд. 45/1, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Ольга Олександрівна

2. Olga O. Bondarenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чичула Юлія Володимирівна

2. Yulia V. Chychula

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.36

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0490-1618

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чернявський Володимир Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чернявський Володимир Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна